

UMEÅ UNIVERSITET

Climate Impacts Research Centre
Institutionen för ekologi, miljö och geovetenskap

**Välkommen till Umeå universitets Arktiska dagar i Abisko och invigning av Thore C. E. Fries
Forskningsstig på Nuolja slutning
27-28 Juni 2017**

27 Juni (tisdag) Inledande föredrag

Morgonen på naturum Abisko. Alla föredrag hölls i föreläsningssalen en trappa upp.

- 09.00 – 09.10 - Håkan Grudd, ställföreträdande stationschef - En introduktion till Polarforskningssekretariatet och Abisko naturvetenskapliga station.
- 09.15-09.25 - Keith Larson – Forskningsstig på Nuolja – 100 år av klimatförändringar i Abisko
- 09.30-09.40 - Tom Korsman – Att sammanlänka forskning och undervisning i Abisko och skapa utbildningsmöjligheter i den arktiska regionen
- 09.45-09.55 - Jan Karlsson, föreståndare för Climate Impacts Research Centre: CIRC – en vetenskaplig plattform för forskning, undervisning och populärvetenskapliga aktiviteter i Arktis
- 10.00-10.15 - Dieter Müller, ställföreträdande rektor vid Umeå universitet: Umeå universitet och Arktis – ett nordligt engagemang med nytta för världen

Fika (10.15-10.45) – på naturum Abisko, om vädret tillåter utomhus

Exkursion (samling utanför naturum Abisko)

- 10.45-11.00 - Presentation av Medborgarforskningsappen – Kjell Bolmgren
- 11.00-12.00 - Guidad tur på Forskningsstig Nuolja – Keith Larson och Kjell Bolmgren

Eftermiddag (Lunch till självkostnadspris på STF Abisko Turiststation)

- 13.30-14.30 100 år av klimat- och miljöförändringar ur en renskötarens perspektiv. Tomas Kuhmunen, Gabna sameby
- 14.30–17.00 Forskare tillgängliga för samtal

Kvällstid hålls populärvetenskapliga föreläsningar om klimatforskning i Arktis (föreläsningar är på engelska). Alla föredrag hölls i föreläsningssalen en trappa upp.

- 17.00-17.20 - Judith Sarneel - "Science during your tea break" Medborgarforskare studerar växtförfall med hjälp av tepåsar. Eftersom te i grunden är växtmaterial kan det användas för att testa effekterna av klimatförändringar på sönderfallshastigheter och det resulterande utsläppet av växthusgaser. Förra året deltog 250 svenska skolklasser från norra till södra Sverige som begravde teet i jorden. Efter tre månader hämtades teet, torkades, vägdes igen och data skickades till oss för analys av klimatpåverkan på växtnedbrytningshastigheter och växthusgasutsläpp.
- 17.30-17.50 - Pär Byström – "How does climate change affect our mountain fish stocks". Klimatförändringens framtida effekter på våra fjällfiskbestånd baserade på vår nuvarande kunskap.
-
- 18.00-18.20 - Håkan Grudd – "Trädringar, explosiva vulkanutbrott och en svensk rekord".
- 21.30-24.00 Midnattssol från Nuoljas topp. Turen arrangeras av STF (595 SEK, 695 ej-medlem, detta ingår: linbana, guide och fika, vänligen boka minst en dag i förväg via STF Turiststation, online-bokning finns)

28 Juni (onsdag)

På morgonen – exkursioner för allmänheten. Samlingsplats utanför naturum Abisko (Anmälning via naturum Abisko på plats).

- 09.00-09.30 - Presentation av Medborgarforskningsappen – Kjell Bolmgren & Keith Larson
- 10.00-11.00 - Guidad tur på Nuolja forskningsstig i Abisko Nationalpark – Keith Larson & Kjell Bolmgren
- 09.30-14.00 – Fjällfloratur via STF Abisko (395 SEK STF medlem, 495 SEK ej-medlem, vänligen boka minst en dag i förväg via STF Turiststationens reception)

Kvällstid hålls populärvetenskapliga föreläsningar om klimatforskning i Arktis (föreläsningar är på engelska). Alla föredrag hölls i föreläsningssalen en trappa upp.

- 17.00-17.20 - Maja Sundqvist – "The use of elevational gradients to study arctic plant communities in a changing climate". Höjdgradienter är kraftfulla naturliga studiesystem om hur organismer, samhällen och ekosystemen varierar med temperatur och därmed sammanhängande miljöfaktorer som förändras med höjd.
- 17.30-17.50 - Kjell Bolmgren – Naturens Kalender – Medborgarforskning
- 18.00-18.20 - Keith Larson – "100 years of climate change in Abisko". I över 100 år har forskare spårat både klimat och miljöförändringar i Sveriges Arktis. De senaste tre decennierna har sett de mest dramatiska förändringarna.

Biografi

Dieter Müller – Professor i social och ekonomisk geografi och ställföreträdande rektor, Umeå universitet. Som geograf är han intresserad av att studera turism i förhållande till regional utveckling i Norden. Som ställföreträdande rektor är han också styrelseledamot i Umeå Universitets Arktiska Forskningscenter (ARCUM) och har förbundit sig att utveckla förutsättningar för forskning och underlätta för att nå ut till allmänheten.

Tom Korsman (tom.korsman@umu.se) – Chef för Institutionen för ekologi och miljövetenskaper, docent. Forskning i palaeolimnologi. Undervisning i fysisk geografi och miljövetenskap inom biologi och jordvetenskap samt miljöhälsa.

Jan Karlsson (jan.p.karlsson@umu.se) – Professor i vattenbiogeokemi och föreståndare för CIRC vid Institutionen för ekologi och miljövetenskaper, Umeå universitet. Hans forskning fokuserar på klimatpåverkan på biogeokemi och ekologi av arktiska akvatiska ekosystem.

Keith Larson (keith.larson@umu.se) – Projektkoordinator för CIRC, Institutionen för ekologi och miljövetenskaper, och ledande forskare för Nuolja Fenologiprojektet. Forskning som studera hur olika arter anpassar sig till ett förändrat klimat, exempelvis genom att ändra tidpunkten när de är aktiva eller anländer till sina häckningsområden. Undervisningen är inriktad på att integrera forskning med undervisning på fältet.

Kjell Bolmgren (kjell.bolmgren@slu.se) – Ledande forskare och samordnare av det svenska fenologinätverket och utvecklaren av medborgarforskningsprojektet Naturens Kalender.

Håkan Grudd (hakan.grudd@polar.se) – Biträdande föreståndare för Abiskos vetenskapliga forskningsstation, Polarforskningssekretariatet.

Maja Sundqvist (maja.sundqvist@umu.se) – Biträdande professor och forskare vid CIRC, Institutionen för ekologi och miljövetenskaper, Umeå universitet. Växtekolog som studerar effekterna av klimat och miljöförändringar med hjälp av höjdgradienter.

Judith Sarneel (Judith.sarneel@umu.se) – Biträdande professor och forskare vid CIRC, Institutionen för ekologi och miljövetenskaper, Umeå universitet. Hon är en entusiastisk ekolog med ett särskilt intresse för våtmarksekologi, växelverkan mellan jord och växter, sammansättning av växter och restaurering. Hon leder medborgarvetenskapsprojektet Teatime4science. (<http://www.teatime4science.org>).

Pär Byström (par.bystrom@umu.se) – Biträdande professor och forskare vid CIRC, Institutionen för ekologi och miljövetenskaper, Umeå universitet. Ekolog med fokus på storleksberoende interaktioner mellan fisk och deras resurser och dess konsekvenser för fiskpopulationens dynamik i sjöekosystemen.